

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 2 goldinarja.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XVIII.

V Celovcu, 30. novembra 1899.

Štev. 33.

V a b i l o.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dné 3. decembra 1899 (god sv. Frančiška Ksaverija) ob 1/2 11. uri predpoludnem

s h o d

na Želinjah pri Zgornjih Trušnjah v ta-
mošnjem župnišču.

Slovenci, pridite v prav obilnem številu na važni shod!

Odbor.

Državni zbor.

Odprava § 14.

Uzrok, da delo državnega zbora doslej, dasi državni zbor zboruje zopet že precej nad mesec dni, ni prav nič napredovalo, so največ socijalni demokratje in nemške stranke. Izročili so zbornici zopet celo kopo nujnih predlogov, s katerimi se pa trati samo dragi čas. Med te spada tudi predlog o odpravi § 14., katerega je vlada zadnji čas pošteno izkoriščala. Socijalni demokratje so zahtevali, naj se ta paragraf čisto odstrani, nemški nacionalci pa, naj se omeji. Vlada je bila v zadregi. Sevéda je zoper odstranitev, svoje stališče o preuredbi tega člena pa hoče označiti še le v odseku.

Pri glasovanju se je malone, na velik strah vlade, sprejel predlog, naj se § 14. čisto odstrani. Čehi in Jugoslovani so glasovali za odstranitev, ker je vlada ta paragraf itak izkoriščala vedno zoper nje. Ali ker je za tako odpravo treba dvetretjinske večine, je prvi predlog padel in stvar se je izročila posebnemu odseku.

Državni proračun za l. 1900.

Za leto 1900. znašajo troški za Avstrijo 1.585.403.000 kron, dohodki so preračunjeni na 1.585.811.000 kron, preostanek toraj okoli 400.000 kron. Stroški se bodo pomnožili za 65 milijonov kron in sicer zavoljo izboljšanja plač finančne straže,

žandarmerije in drž. železniških uslužbencev. Do-
hodki se imajo izboljšati v isti meri, n. pr. do-
hodek od davka na sladkor za 30 milijonov kron. Vlada zahteva nadalje, naj se jej dovoli pobirati davke do 30. aprila 1900. To je pač veliko vprašanje, ali jej bo zdajšnja večina državnega zbora dala to dovoljenje.

Državna podpora za ponesrečence po toči in povodnji.

V večerni seji 9. nov. se je sprejela postava, katero je sklenil odsek 36 udov v podporo ponesrečencev. Po tej postavi sme vlada 3 milijone goldinarjev razdeliti za tiste, ki so meseca sept. 1899 vsled velikih nalivov škodo trpeli. Ta znesek se bo deloma podaril za nakup živeža, semena, krme itd., deloma brezobrestno posodil občinam, za popravo razdrtih cest itd. Za taka posojila bodo morale jamčiti občine in se morajo povračevati s 1. januarjem 1900.

O izgredih na Češkem in Moravskem.

Dné 9. nov. se je pričel jako živahen razgovor o znanih izgredih na Češkem in Moravskem po odpravi jezikovnih naredeb, naperjenih zlasti zoper žide. Izgredi so bili zlasti v Přerovu, Všetinu in Holešovem. Orožniki so nastopali nenavadno trdo, brez pravega uzroka streljali med ljudi tako usmrtili 11 oseb. Socijalni demokrat Berner je pričel razgovor, ki je trajal več dni. Zlasti obširno je govoril posl. Schneider, ki je znan velik sovražnik židov in je takrat kake tri ure prav krepko mlatil po židovskih plečah. 9 let ni imel več prilike, v zbornici govoriti proti židom; zato se je iskreno zahvalil poslancem, ki so mu mesto prepustili in pripomogli k besedi. Dokazoval je z bukvami, katere je prinesel seboj, s podobami, katere je kazal poslancem, in z lastno skušnjo, kako so židje krivi vseh nesreč, katere tarejo avstrijske národe. Židje morijo krščanske mladeniče in dekleta, jim spuščajo kri, katero potrebujejo pri svojih obredih. Pred par meseci so zaklali neko deklico na Moravskem, ker so potrebovali njeno kri za svoj velikonočni praznik. Ko bi židov ne bilo, bi se v Avstriji lahko razumeli Nemci, Čehi in drugi národi. Ker je bilo že nekaj dni znano, da prinese Schneider k svojemu govoru tudi razne slike in ker je bilo vse radovedno, kaj bo govoril, je imel poslušalcev, kakor malokateri poslanec. Po nje-

govih besedah vse uboga le jude: okrajni glavariji se ravna po tem, kar jim ukazujejo židi; deželni namestniki poslušajo jude, „Vi ministri“ (je pokazal na ministerske sedeže) „se ravnete po judih“. Poženite proč jude, pa bo mir v Avstriji! Velikanski smeh in plosk je nastal po zbornici večkrat med njegovim govorom, posebno pa, ko je sklenil svoje besede.

V seji 10. nov. je skušal pojasniti položaj na Moravskem minister Körber ter oporekal trditvam čeških govornikov. Med drugim je rabil besedo: „Žandarji so le svojo dolžnost storili, ko so streljali“. Na te besede je nastal strahovit ropot po zbornici, zlasti med Čehi. Minister je moral vtihniti — predsednik Lupul je zbežal s svojega sedeža, seja je prenehala za četrte ure. Čehi so hoteli zgrabiti ministra, katerega so pa branili levičarji; ko se razburjenost nekoliko poneha, otvori zopet Lupul sejo; minister je natihome, prav previdno in zmerno smel končati svoje besede. Razgovor se je sklenil s tem, da so izvolili poseben odsek, ki ima dogodke na Češkem in Moravskem preiskati.

Odprava časniškega koleka.

Dné 17. t. m. je sklenila zbornica dolgo pričakovani zakon, da se odpravi kolek časnikom in koledarjem. Razprava je bila silno kratka, kajti vsa zbornica je enih mislij, da je bilo odpraviti ta kolek že zdavnaj. Govorili so dr. pl. Sokolovski, Resel, Dziezduszycki, in pojasnovali vsak iz svojega stališča, da naj se kolek odpravi, kar je tudi zbornica jednoglasno priznala.

Zahtevalo se je tudi, naj se tiskovni zakon preuredi tudi v drugem oziru primerno sedanjim časom.

Thunovo ministerstvo na obtožni klopi.

Še isti dan je prišel v razgovor predlog socijalnih demokratov in nacionalcev, naj se obtoži Thunovo ministerstvo, češ, da je „zlorabilo“ § 14. (Op. Znano je, da ga je h temu sililo le divje početje nacionalcev in socijalnih demokratov.) Govorili so o tej obtožbi najprej socijalni demokrat Zeller in za njim Schönerer, ki je prodajal stare neslanosti in napadal zlasti nacionalce, ker ti ne marajo več kar slepo hoditi za njim. — Češki posl. dr. Dyk je dobro dokazoval, da obtožbe niso resne, niti utemeljene in da je početje nemške le-

PODLISTEK.

Pšenično zrno.

(Spisal Jon. Jørgensen. — Poslovenil J. T.)
(Konec.)

Drugi dan je šla čez polje brana, in zdaj je prišlo pšenično zrno v temo kakor v peči. Zemlja zgoraj, zemlja spodaj, zemlja ob vseh stranéh. In vedno še je bilo mokro.

Pšenično zrno se je čutilo jako bolano. V njem je jelo kipeči in vreti, voda je prodrla povsod skoz luščino, znotraj ni bilo več najti suhega prostora. Dozdevalo se mu je, kakor bi moral končati. Tu je poslalo svojim solnčnim dnevom zadnjo misel, zadno bolestno kopnenje.

„Oh zakaj,“ je tarnalo, „sem bilo ustvarjeno, če bo vse končalo na tak strašen način? Boljši bi bilo, ko bi ne bilo poznalo solčne luči in bilo obvarovano pred tem zlom!“

Tu je začel govoriti glas ubogemu, zapuščenemu bitju, in zdelo se je, kakor bi glas prihajal sredi iz zemlje.

„Ne boj se“, je rekel, „ne boš poginilo. Udaj se mirno in radovoljno — in obljubim ti boljše čase. Umri, ker je moja volja, in živebo boš.“

„Kdo si, ki govoriš?“ vpraša pšenično zrno, in prešine ga veliko spoštovanje, zakaj dozdevalo se mu je, kakor bi govoril glas vsemu ozemlju, dà, vsemu, kar sploh obstoji.

„Jaz sem tvoj stvarnik, in znova te hočem ustvariti,“ odgovori glas.

Tu se je udalo ubogo, umirajoče pšenično zrno v voljo stvarnikovo — in ničesar ni več vedelo.

Nekega vigrédnega jutra, ki je bilo izmed prvih v letu, pomoli mlad zacimek svojo glavico iz mokre zemlje. Solnce je pripekalo, da se je kadila zemlja. In visoko v sinjem zraku je prepevalo neštivilno škrajncev. Pšenično zrno — zakaj to je bil mlad zacimek, — se zadostno ogledava. Res je postalo zopet živo, vrnilo se je zopet k škrančevemu žvrgolenju. Iz novega ima živeti. In ne samo to. Okrog in okrog na polju zagleda druge zelene zacimke — cela četa — in v njih spozna svoje brate in sestre. Tu se čuti mlada rastlina prešinjena od kipeče čvrstosti in zdelo se ji je, kakor bi morala iz same hvaležnosti vzrasti do sinjega neba in je poljubovati s svojimi listi. In zdelo se je, da ravno isti radostni vrisk vzdiguje tudi škrajnce v zrak do kamor so le mogli zleteti, in čim višje so prišli, tem lepše in čistejše so peli. In glas, ki je prihajal zdaj od zgoraj, ne od znotraj, je rekel: „Ako ne pade pšenično zrno v zemljo in ne umrje, ostane samo. Če pa umrje, bo prineslo mnogoteren sad.“

Cesar Viljem in ženica z oslom.

Lepega spomladanskega dné gre cesar Viljem na sprehod. Preoblečen, da ga nihče ni spoznal, se sprehaja po samotni, pa še precej strmi poti. Gredé zagleda pred seboj ženico z oslom, ki je peljal voziček z mlekom. Ubogo živinče je ženica neusmiljeno pretepala.

Cesar pristopi in nejevoljno vpraša ženico, zakaj neki osla tako pretepa. Ženica zmaja z ramo in odgovori: „E dragi gospod! mudi se mi in se bojim, da pridem prekasno z mlekom v mesto, in ta neumni osel mi ne gre naprej. Če ne pridem za časa, ne vem kaj poreče gospa, kateri dajam mleko. No, pa so že zopet oslovske muhe! Da bi le koga imela, da bi mi zgrabil osla za ušesa, — jaz pa bi mu jih dajala od zadej in šel bi, veste gospod!“

No, če je temu tako, pravi cesar, zgrabim pa jaz osla za ušesa.

In res. Cesar prime osla za dolga ušesa, ženica mu pa s palico dobro kuri in šel je kar galop v hrib. Vsa zadovoljna se ženica nepoznanemu gospodu zahvali in odide dalje.

Cesar gre domu. Doma pove vse, kar se je zgodilo, kraljici. Tej pa ravnanje cesarjevo nič kaj ne dopade ter maha in maha z glavo in reče: „dragi Fricerl moj, kot princu bi to še šlo, ali kot kralju in cesarju . . . ne.“

„E ljubi otrok! seže cesar smehljuje kraljici v besedo, moj rajni oče je marsikateremu oslu pomagal, da je prišel naprej!“

Smešničar.

* Gospod: „Matevž, ti si gotovo žejen, ker si prišel tako daleč. Ali želiš vina, ali piva, ali morda rajši glažek žganja?“

Matevž: „Dajte mi najprej polič vina, da se oddahnem, potem za žejo liter piva, in nazadnje za nameček požirek žganja.“

Naročajte in razširjajte „Mir“!

vice le neslana — komedija. Dne 22. t. m. se je razgovor nadaljeval in govorili so poljski krščanski socialisti Stojalovski, Nemeš Hofman ter Čeh Hořica, ki je našteval krivice, ki se godé Čehom. Glasovalo se je po imenih in predlog, naj se zatoži Thunovo ministerstvo, je bil odklonjen s 171 glasovi proti 123. Tožba je torej šla v koš.

Obravnavne kvotnih deputacij.

Da se določi svôta, katero mora plačevati Avstrija in Ogerska k skupnim potrebam, vrše se posvetovanja med tako imenovanimi kvotnimi deputacijama, t. j. med odposlanci avstrijske in ogerske državne zbornice. Ta stvar spada k ogerski pogodbi. Doslej je naša državna polovica donajala k skupnim potrebam 70% in Ogerska samo 30%. Delalo se je na to, da se svôta za Ogersko poviša ter tako odpravi stara krivica, ki se je delala Avstriji. Pravično stališče bi bilo, da bi Ogri plačevali 42%. A stari greh je, da se naša državna polovica vedno udá Ogerski, na veliko škodo davkoplačevalcev.

Zadnji čas je bilo med deputacijama o tej stvari mnogo posvetovanj, deloma na Dunaju, deloma v Pešti. Zdelo se je, kakor da ne bodo prišli do kakega konca, ker naši so nazadnje zahtevali le še 35%, a tudi teh Ogri niso hoteli dovoliti. Konečno se je avstrijska deputacija zopet udala (samo Čeha Fošt in Janda ter Slovenec Povše so bili za višjo kvoto) in tako se je določil za Avstrijo donesek 65.6%, za Ogersko samo 34.4%. Ta pogodba velja za 10 let. Potrditi jo morata še obadva državna zbor. — Sklep pomenja za Avstrijo zopet poraz. Zopet je zmogala ogerska premoč. Da je prišlo do tega, je mnogo zakrivila nemška obstrukcija, ki je povzročila, da se pogodba z Ogersko ni pravočasno rešila v državnem zboru.

Ljudsko štetje l. 1900.

Češki posl. Doležal je v seji dne 23. nov. utemeljeval svoj nujni predlog, naj vlada pri prihodnjem letu skrbi za to, da se ne bo štelo samo po „občevalnem jeziku“, marveč po narodnosti. Znano je, kako delajo nasprotniki pri ljudskem štetju z vsemi silami na to, da naštejejo kolikor le mogoče mnogo Nemcev in malo Slovanov. Posl. Doležal je to dokazoval z mnogimi izgledi in govoril nad dve uri. To je zelo razburilo Nemce, ki so že mislili, da začno sedaj Čehi z obstrukcijo.

Za Doležalom se oglašil dr. Šileny, ki opisuje razmere na Primorskem, Koroškem in Štajerskem, ki so slične moravskim. To je dalo povod, da se je oglašil posl. Spinčič ter v daljšem krepkem govoru potrdil in še dopolnil predgovornikove trditve. V večerni seji se je razgovor nadaljeval. Laški poslanci so Spinčiču ugovarjali, a dr. Laginja jih je krepko zavrnil. Pri glasovanju se je nujni predlog dr. Doležala žal zavrgel, ker je zanj treba dvetretjinske večine, in ker je — kakor tolikokrat — na desnici manjkalo dosti poslancev!

Pogodba z Ogersko.

Še isti večer se je pričel in v prihodnji seji 24. t. m. nadaljeval razgovor o pogodbi. Govorili so blizu šest ur samo trije govorniki: češka poslanca K a f t a n in dr. D v o r a k ter antisemit J a x. Vsi govori so bili stvarni in jedernati; govorniki so pojasnjevali vse slabe strani ogerske nagodbe ter izjavili v imenu svojih tovarišev, da bodo glasovali proti nagodbi.

Cesar posreduje.

Zadnje dni je zopet cesar sam posredoval med strankami, ker grof Clary sam nima nobenega upanja, da bi kaj opravil. Cesar je poklical k sebi voditelje raznih strank, da se z njimi pogovori o političnem položaju, ter jim izreče željo, da dovolijo v državnem zboru takozvane „državne potrebe“, t. j. proračunski provizorij, nagodbo z Ogersko itd.

Od slovanske krščanske narodne zveze sta bila pri cesarju posl. Bulat in Povše. S poslancem Povšetom je cesar govoril o političnem položaju, razmotrival je neobhodno potrebo, da se najnujnejše državne potrebščine hitro rešijo, k tem pa spadajo: kvota, zakon o razdelitvi dohodkov in provizorij proračuna, — in je pozivljaval klub, da k izvršitvi te naloge tudi zdajnemu ministerstvu pripomore, ker je to njega naloga. Še-le potem, ko se vse to izvrši, je misliti na trajno, močno koalicijsko (t. j. iz raznih strank sestavljeno) ministerstvo. Poslanec Povše je odgovoril, da so se v tem klubu sestali: Slovenci, Hrvatje in Rusini in da vsi ti zahtevajo parlamentarno delovanje, ker jim je le v državnem zboru mogoče zagovarjati svoje, po zakonu zajamčene narodne pravice, ter je nadaljeval: Naša zveza se trdo drži desnice, ker najde ondi naravne zaveznike, zastopnike vseh avstrijskih Slovanov in pa katoliško nemško ljudsko stranko, s katero jo veže jednako strmljenje v verskih in gospodarskih vprašanjih. Vse to nam veleva ostati pri desnici, ker nam tudi sedanje uradno ministerstvo sovražno nasprotuje, kar se vidi posebno pri imenovanju celjskega sodnijskega predsednika, ki je naše ljudstvo silno užalilo. Mi se bomo držali

naših pravic in bomo svoje politično nastopanje uredili po tem, kar nam veleva naša dolžnost nasproti našemu narodu, katerega zastopamo.

Dopisi prijateljev.

Iz Velikovca. (O „Národní šoli“.) S pričetkom letošnjega četrtega šolskega leta je naša „Národní šola“ storila zopet važen korak naprej v svojem razvoju, ker se je otvoril tretji razred. Vkljub vsemu prizadevanju raznih uradnih in neuradnih rogoviležev se je vendar število otrok zopet častno povišalo. V prvem razredu je namreč 64, v drugem 54, in v tretjem 46, skupaj 164 otrok, in sicer 45 dečkov in 119 deklic. Dobili smo tudi dve novi uč. sestri učiteljici. Na mesto uč. sestre Anastazije Kopitar, ki je bila na domače učiteljske uč. šolskih sester v Mariboru poklicana, je prišla semkaj kot učiteljica 1. razreda uč. sestra Anselma Kopač, in kot učiteljica 2. razreda uč. sestra Bernardina Kobal, obe doma v Škofjiloki na Kranjskem. Tudi vzgojišče za deklice (Internat) je napredovalo, šteje namreč 12 gojenk, največ jih je iz naše narodne podjunske doline. Dne 23. vinotoka t. l. je obiskal „Národní šolo“ mil. g. msng. profesor Tomo Zupan, velezaslužni prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, ki je bil v vseh treh razredih pri pouku navzoč in se jako laskavo izrazil o delovanju naših uč. šolskih sester. Naša „Národní šola“ popolnoma izpolnjuje nade, ki so se na njo stavile, ovaruje slovensko okolico kuge liberalizma, ki jo razširja naše nemško-nacionalno in rudečkarsko mesto, ob enem se pa tudi krepko ustavlja ponemčevanju naših vrlih okoliških Slovencev. Presrečno tedaj zahvaljujemo vse blage slovenske rodoljube, ki našo vrlo družbo sv. Cirila in Metoda tako požrtvovalno podpirajo, in jih ob enem prosimo, da je tudi v prihodnosti ne pozabijo. Zakaj stroški za gradbo „Národní šole“, ki so znašali 38.000 gld., so sicer že pokriti, ali vzdrževanje šole stane družbo ogromno svôto 1800 do 2000 gld. na leto. Prekoristna in tako vzorno delujoča družba sv. Cirila in Metoda pač zasluži, da jo podpira vsak zaveden Slovenec!

Iz Št. Štefana pri Velikovcu. (Novi dušni pastir.) To je bilo veselje za našo Št. Štefano faro, ko je v nedeljo dne 12. nov. popoldne č. g. dekan Jan Wieser iz Velikovca v naši župnijski cerkvi predstavljal nam novega našega dušnega pastirja č. g. kanonika in župnika Václava Čeha. K tej pomenljivi slavnosti zbrali so se naši farani v polnem številu z g. županom Jerhom na čelu; tudi iz sosednih far prišli so gostje z nami se radovat. Ko se je sprevod pred župniščem uredil, pozdravila je č. g. novega župnika v imenu vseh faranov belo oblečena učenka Uršika Cikulnik z lepim nagovorom. Govorila je pa ona deklica jako neustrašeno, glasno in s sočutnim naglašanjem, tako, da so marsikateremu stopile solze v oči, in je nato izročila č. g. župniku krasen šopek cvetic. Potem se je pomikal dolgi sprevod med zvonjenjem zvonov, sviranjem Št. Peterske godbe in veselim gromenjem topičev v farno cerkev. Raz glavnega altarja je nam čast. g. dekan v ginljivih besedah govoril o težavnem poklicu dušnega pastirja in nam predstavljajoč novega č. g. župnika priporočal, naj ga poslušamo ne samo v verskih, ampak tudi drugače o splošnih rečeh, n. pr. pri volitvah, naj smo mu pokorni in za njega molimo; ko sta potem cerkvena ključarja č. g. župniku s podanjem rok zvestobo obljubila, stopi on sam na leco in nas prosi, naj ga sprejmemo z zaupanjem in ljubeznijo. Reči moramo, da se je č. g. župnik po svojem pouznanem obnašanju kar pri prvem nastopu hitro vsem prikupil. Nato je sledil sv. blagoslov in potem v župnišču izročevanje cerkvenega premoženja. Nam bo ta lepa slavnost ostala v vednem spominu. Konečno še zahvaljujemo mil. g. knezoškofa, da je nam vendar na ponavljane naše prošnje poslal zopet dušnega pastirja. Č. g. župniku pa ključemo: Na mnogaja leta!

Iz Št. Kancijana. (Podružničen shod.) Dne 19. novembra je priredila škocijanska podružnica sv. Cirila in Metoda svoj 12letni občni zbor. Ljudstva se je zbralo vrlo mnogo, celo iz Št. Vida in iz Tinj so prišli udeleženci. Ko je predsednik g. Povoden v kratkih in jedrnatih besedah otvoril zborovanje, je nastopil prvi govornik g. provizor Trunk iz Kazaz. Povdarjal je, da sedanje šole ne zadostujejo zahtevam življenja, ki je povsem praktično in v katerem si človek ne more dosti pomagati s tem, da vé, kako visoka je ta ali ona gora, koliko pritokov ima ta ali ona reka. Šole bi naj — kakor n. pr. v Ameriki — bolj skrbele za življenje. Naj bi se v pouku oziralo na to, kako treba živeti. Taka točka bi bila n. pr. boj proti pijančevanju, ki bi se naj pričel že v šoli. Pijančevanje ima svoj vir dostikrat v tem, da ljudstvo misli, da mu dajo pijače — posebno žganje — moči in kreposti. A je le nasprotno res! Govornik kaže v poljudnem govoru grozne posledice žganje-

pitja in pijančevanja v obč. — Drugi govornik g. vikar Podgorc je v izbranih besedah in prav mojsterski pokazal, kako smešna in naravnost trezni pameti nasprotujoča je podlaga sedanje šole. Otroci na deželi imajo iste knjige kakor oni v mestu. In vendar imajo prvi v povsem drugače opravke kakor drugi. In čemu to, da mora otrok v enem razredu posedati po 5, 6 ali celo 8 let. Otrok ne sliši nič več novega in budi se mu le stud do šole — a tudi delu se ne privadi, ko po nepotrebnem poseda v šoli. Ko je njiva posejana, pusti pameten človek rasti. Če bi sejal še enkrat ali dvakrat navrh, se mu vse spridi. Gosp. govornik pozivlje dalje ljudstvo, naj se ne sramuje svojega slovenskega jezika. Neznačajen je oni, ki komaj vtakne nos v mesto in že hoče biti „tajč“. Zahtevajte slovenske šole, tudi ako vas pride popraševati tak „mogočen“ gospod, kakor je nadzornik Palla! Nadalje vabi g. vikar vse ude sinčevaške zadruge, naj prihajajo ob nedeljah popoldne v Sinčovas, kjer se bodo cepile mladice, katerih dobimo 10.000. Ako se povzdigne pri nas sadjarstvo, bo dobil kmet iz tega marsikak goldinar. — Govor je napravil na zbrane globok utis. — Tretji govornik g. kaplan Trepal je v ognjevitih besedah dokazal, kako ima vsak narod že od Boga svoj določen namen. In tega more doseči le, ako si ohrani svoj jezik, torej ono, kar ga čuva, da se ne izgubi v drugih národih. Ta jezik, našo slovensko govorico, nam hočejo popačiti in zatreti sedanje šole. Nadzornik Palla je nekoč rekel, da so koroške šole proslule tudi izven Koroške! Res proslule so, a to je žalostna slava! Proslule so zaradi tega, kjer nikjer na širnem svetu ni šol, v katerih bi se tako v obraz bilo vsej pravičnosti, vsakemu zdravemu razumu, kakor v koroških šolah. Zajedno z narodnostjo trgajo te šole iz src nežne mladine tudi vero. V šolskih knjigah najdemo vse potrebno in nepotrebno, le o Bogu je bore malo v njih! Take šole so krivica — zato naš boj proti njim. A ker živimo v Avstriji, ki ima pač za vse druge kruha, za nas pa le kamenje in davke, zato si pomagajmo sami s tem, da po močéh podpiramo našo odlično družbo! — Za izvrstne govore izrekamo tem potem č. gospodom presrečno zahvalo, želeč, da bi jih kmalu zopet slišali!

Iz Krčanj. Dne 12. nov. napravilo je „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence“ pri nas shod, kateri je bil jako dobro obiskan. Gostilna pri „Mežnarju“ bila je okrašena s cesarskimi, slovenskimi in koroškimi zastavami. Po božji službi pričelo se je zborovanje, katerega se je vdeležilo toliko ljudi, da si je bil gostilničar v skrbi, da bi se tla velike in napolnjene sobane, kjer se je vršilo zborovanje, ne podrla na spodnjo izbo, ki je bila tudi polna ljudi, ter bi se vsled tega zgodila velika nesreča. Ob pričetku pozdravil je zborovalce č. g. župnik Drdlik in izrazil veselje nad tako obilo udeležbo ter kmete spodbujal za združevanje, češ, le z združenimi močmi se dá kaj doseči. Potem je govoril čast. gosp. Podgorc v daljšem govoru ter nas z mnogimi dokazi vnel za kmečko zadrugo. Vsi so pazljivo poslušali, ter tudi pripoznali, kako važna je za kmete zadruga. Hvalježni smo „katoliško-političnemu in gospodarskemu društvu“, da je bilo nam naklonjeno ter je priredilo shod. Zahvaljujemo se pa tudi č. g. Podgorcu, da je storil dolgo in težavno pot ter prišel k nam. Sprejmite torej našo zahvalo in popolno priznanje v vsakem oziru za neumorno in vstrajno delovanje v blagor kmetskega stanu. Veliko imate pretrpeti in prestati od nasprotnikov, in zakaj? Zato, ker nam prižigate luč v političnem, gospodarskem in narodnem oziru. Prosimo pa, da bi še večkrat napravili pri nas kak shod! Slovenski kmet.

Iz Pliberka. (Naše pokopališče.) Leta 1862. si je mesto Pliberk napravilo novo posebno pokopališče, kjer bi rajni najbrž bolj mirno počivati mogli, kakor do sedaj zelo obiskovani Marijini popružnici v Nončji vasi. A to pokopališče se je v zadnjih letih pokazalo kot nedostatno in temu se nihče ne more čuditi, kdor vé, koliko meščanov je smrt pokosila v zadnji dobi. Zaradi tega je mestna občina pustila podreti južni zid in z novim zidom staremu pokopališču priklopila okoli tričetrt birna občinskega zemljišča, na katerem so postavili dve mrtvašnici (za občini Pliberk in Blato) in v sredi med njiju grobnico g. župana Metnica. Dalje so podrli žagrad kapelice in na steni postavili nov, okusno napravljen veliki križ ter primerno prenovili vso kapelico. Vsi stroški za povečanje znašajo okoli 3600 gld. Pokopališče je bilo na dan vseh svetnikov po popoldanski službi božji in po navadnem opravilu po preč. g. dekanu in mestnem župniku Simonu Bauerju cerkveno posvečeno. — Kot posebnost naj še povem, da je naša mestna policija ob tej priliki prvokrat nastopila s pruskimi „piklavbami“. Torej tudi „slavni“ Pliberk sili pod „rajh“. Kdo bi se ne smejal!

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Potres. — Konec sveta.) Dne 18. nov. ob 1/4 10. uro predpoludnem

se je čutil tukaj potres skozi dve minuti v treh precej močnih navpičnih (vertikalnih) sunkih. Škode ni opaziti nobene. — Od 12. do 15. t. m. so bili ljudje močno v strahu pred koncem sveta in sodnim dnevom. Nekateri se cele noči niso upali spati, drugi so hoteli prenočevati v kletih, da bi jih ne zadela kakšen utrinek (meteor). Sicer so se pa o ničevnosti Falbovih prerokovanj in brezvestni sebičnosti različnih brošuropiscev dali poučiti ter se pomiriti. — Pece je že dve tretjini v snegu in Šmihelci se že zavijamo v kožuhe.

Iz Prevalj. (Shod.) Naše katoliško delavsko društvo je imelo dne 19. nov. svoj običajni mesečni shod. Udje prišli so v dosti velikem številu. Gosp. kaplan Mlinar je kazal v svojem govoru, kdo nam kviri ljudstvo, g. Rozman pa je kazal uspehe naše novodobne „omike“, s katero se nasprotniki toliko in tako radi ponašajo. Društvo ima svojo knjižnico, katera prav dobro posluje.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Novi zvonovi.) Kakor je „Mir“ že omenil, je dobila naša podružnična cerkev v Št. Petru tri nove zvonove. Vtil jih je tovarnar Samassa v Ljubljani. Dne 18. nov. so dospeli zvonovi semkaj, v nedeljo 19. nov. smo jih slovesno in brez vsake nezgode spravili v stolp. Zvonijo jako ubrano in lepo. Da smo jih dobili, zato gre zahvala našemu rojaku, mil. gosp. proštu L. Serajnik-u v Tinjah, ki so nam zvonove priskrbeli. Bodi jim ljubi Bog plačnik za to!

Iz Rožeka. (Podružničen shod.) Tako imenitnega in slavnega shoda naša podružnica sv. Cirila in Metoda še ni imela, kakor v nedeljo 5. nov. Prostor znane narodne gostilne g. Rutarja v Dolinčicah so bili natlačeno polni rodoljubnih Slovencev in Slovenk, ki so prihiteli z vseh strani na shod. Otvoril je shod gosp. predsednik J. Pavl, nato pa je g. Drag. Hüttner poročal o delovanju podružnice in poudarjal veliki pomen naše šolske družbe. G. Rozman je pojasnoval naše šolsko vprašanje, ki še vedno zamača čaka rešitve. Gosp. župnik Ražun je govoril o značaju, kaj je in kako se naj kaže. Med zborovanjem že so jako ubrano in izvrstno peli narodni pevci iz Št. Jakoba. Po shodu začela se je jako živahna prosta zabava, pri kateri se je vrstila mila pesem slovenska z navdušenimi napitnicami, šaljivimi govori itd. Imenitno zborovanje bode ostalo gotovo v najlepšem spominu vsem udeležencem!

Iz Št. Pavla na Zilji. (Zahvala.) Podpisani krajni šolski svet izreka g. Francu Pikerju v Jadersdorfu pri Št. Lovrencu v Gični dolini popolno priznanje, da je dobro napeljal vodo k naši soli, ter ga priporoča vsakemu šolskemu совету, kakor tudi drugim, ki potrebujejo, da se kam napelje voda. Krajni šolski svet v Št. Pavlu na Zilji, dne 20. novembra 1899.

Vincenc Jank, načelnik.

Novičar.

Na Koroškem.

(Celovski oo. kapucini) so prišli v nemilost pri znatem Dobernikovem glasilu „Freie Stimmen“, ki jih napadajo, ker so — Slovenci! Da se poslužujejo č. očetje svoje materinščine, da se med seboj pogovarjajo slovenski, to onim pisarjem ni po volji. Povzročil je to pisarenje pa nekdo, ki je užival gostoljubnost č. očetov in potem šel ter obesil nekaj lažij znanemu „schriftleiterju“ na nos, ki je iz vsega napravil prav drzen napad na požrtvovalno delujoče očete z očitnim namenom, da nahuska Celovčane zoper nje! Tako početje je skrajno nesramno! Dvakrat so morale „Fr. Stimmen“ prinesiti popravek, svoje laži in zavijanja pa vkljub temu hočejo vzdržati. No, kruljenje ljudij, ki pišejo „Fr. Stimmen“ in onih, ki jim donajajo take stvari, č. očetov pač ne more doseči! Koliko dobrega storijo oo. kapucini baš Celovčanom, je znano. Premnogo revežev in dijakov dobiva tam hrano. Da znajo slovensko, je potrebno tem bolj, ker po drugih cerkvah ni toliko slovenskih duhovnikov, da bi mogli zadostovati dejanskim potrebam zlasti v spovednici.

(Nemško - nacionalne „kunštosti“.) „Grazer Tagblatt“ se je povzpelo do teh-le znamenitih (?) besed o koroških Slovencih: „Slovenci?! Slovencev se na Koroškem ne dobi. Izjeme so samo med preč. duhovščino. Na Koroškem so „bindišarji“ in njihov jezik nima z jezikom prihodnjega cesarstva „Grosslovenien (pod papeško nadvlado) nobene skupnosti“. — No sedaj smo Slovenci kar pobiti, ali kaj! Čitali smo take oslarije že dostikrat, in naj jih razni nemški Miheljni vedno znova vlačijo na dan, vendar stara laž ne postane resnica!

(Osebne novice.) Prestavljeni so gg. učitelji: A. Kraiz iz Šmihela nad Pliberkom za šolskega voditelja v Mohliču; L. Mihl iz Strmea v Beljaku; A. Mužik iz Sel v Šmihel nad Pliberkom. Nastavljen je g. Fr. Rabl za učitelja v Selah.

(Kmetijski shodi.) Gosp. potovalni učitelj V. Šumi je govoril dne 19. nov. na shodih v Že-

lezni Kapli in Dobrlivasi, dne 26. nov. pa na Suhi. — Dne 3. dec. je shod v Št. Jakobu v Rožu. Tudi tu bode predaval g. Šumi.

(Orla ustrelil) je cerkovnikov sin Ivan v Logavasi. Orel je tehtal 3-80 kilogramov. Po prvem strelu je bil orel samo ranjen ter se je z veliko silo zakadil v lovca, ki ga je z drugim strelom usmrtil.

(Prijazen poslanec) je naš koroški deželni poslanec Kötz v Millstattu. Znanega, Slovencev naklonjenega profesorja dr. Frischaufa iz Gradca je surovno ozmerjal, za kar je te dni dobil kazni 30 gld. To ni njegova prva obsodba.

(Beljaški občinski zastop) je preklical svoj sklep o „Bismark“-ulici. Pravi, da bode raje še malo počakal, da nastane v Beljaku kaka nova ulica. Kaj je sicer korajžne nemško-nacionalce v Beljaku pripravilo do preklica, to vé samo — dr. Steinwender. V Beljaku so gg. gimnazijski profesorji odločno ugovarjali temu, da se ulica pred šolsko hišo imenuje po starem sovražniku Avstrije. Tudi v Celovcu so trg pred gimnazijo imenovali po Bismarku. Kdaj se bodo ganili celovski profesorji? Ali nimajo istih dolžnostij, kakor njihovi beljaški tovariši?!

(Nezgode.) Huda nevihta je napravila dne 16. in 17. t. m. po melski dolini veliko škode. Pri Mlinski vasi je začel goretí gozd in pogorelo je več oralov. — V Predlju pri Žreleu je pogorelo dne 21. t. m. pohoštvo p. d. Klampfererja. Škode je 2700 gld. — Dne 15. t. m. je pogorelo na Limberku, občina Grebinj, pohoštvo Fr. Krasnika p. d. Krajca. Škode je 700 gld. — Dne 8. nov. so našli blizu Koprivne na cesti mrtvega bajtarja J. Vidmarja p. d. Sušnika v Bistri, obč. Črna. — V Pogorjah, obč. Bekštanj, je pogorela dne 16. t. m. sušilnica, v kateri so sušili lan. Zgorela je tudi 70 letna delavka K. Hochmüller. — Velik pretep je bil dne 13. t. m. med nekaterimi hlapci na Gorici, obč. Spod. Dravograd. Pri pretepu so ubili Ig. Grabenška. Hlapca G. Adama in J. Grobelnika je spravilo sodišče v Št. Pavlu za kluč.

(Sejmovi meseca decembra.) Dne 4. v Velikoncu; 20. v Beljaku; 27. v Labudu in Svincu.

(Drobiž.) V Zgornjem Dravogradu se je ustrelil učitelj Sternad. Zakaj, ni znano. — Telefon med Celovcem in Beljakom se bode kmalu izročil prometu. — Celovec potrebuje za vzdrževanje svojih šol 18.731 gld. — Skušnja za kovače bode v Celovcu dne 20. dec.

Po drugih slovenskih deželah.

(Slava Strossmayerju!) V soboto dne 18. novembra je preteklo 50 let, kar je veliki dobrotnik hrvatskega naroda, dr. Josip Juraj Strossmayer, škof djakovski. Petdeset let neumornega dela za narod hrvatski je ta dan zrl pred seboj mož blagih rok, biskup Josip Juraj Strossmayer. Tudi Slovenci pridružujemo se narodu hrvatskemu, ki se je združil ob tem slavlju v navdušenem klicu: Slava Josipu Strossmayerju!

(Tiskovna svoboda.) Celjska „Domovina“ je zadnji čas zaporedoma zaplenjena zavolj najnedolžnejših reči. Izmed 12 števil je bilo zaplenjenih kar 8. A celjska „vahtarca“ piše najostudneje o celjskih sodnikih, presoja njih sodniško delovanje na najgrši način in vendar državni pravdnik je ne zapleni. Živela taka tiskovna svoboda! Škandal!

(Graško vseučilišče nazaduje.) Število dijakov se zmanjšuje. Vzrok temu je, ker se graški profesorji bolj bavijo s politiko nego pa z znanostjo. Slovanski dijaki pa tudi radi tega rajši pohajajo druga vseučilišča, ker na graškem vseučilišču vlada nasproti Slovanom velika nestrpnost nemških profesorjev in dijakov. Ko je bil zadnji Slovenec dr. Geršak proglašen doktorjem prava, pozdravili so ga tovariši s krepkim „živio“. Ta nedolžni „živio“ pa je nemške dijake tako razburil, da so jih na ulici hoteli nabiti. Seveda se Slovenci niso dali pretepati, a vendar se kaže tukaj velikanska robotost.

(Imenovanje.) Svetovalec nadsodišča v Gradcu, Anton pl. Wurmser, je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Celju. Wurmser je velik političen nasprotnik Slovencev, in kakor pišejo listi, tudi v drugem oziru nesposoben za to mesto. Ministerstvo je bilo o vsem tem poučeno, a vkljub temu ga je vrnilo na važno mesto, da le dá zopet Slovencev pošteno — breo!

(Cigan Held znova obsojen.) Novomeški porotniki so včeraj znova potrdili, da je znani cigan Simon Held kriv umora kmeta Novljana, raznih tatvin in nasilstev. Sodišče ga je zopet obsodilo v smrt na vislicah. Po prebranju obsodbe je zakričal ves razjarjen: „Ne bom čakal, da me vi obesite, to bom že sam oskrbel.“ Kakor smo svoječasno omenili, je bil cesar že potrdil smrtno obsodbo ter se je imela kazni že izvršiti. Zaradi neke izpovedbe so takrat kazni ustavili, in sedaj je Held vdruživ obsojen na smrt. Held se je porodil v Selah nad Bajtiščami.

(Izpred celjskega sodišča.) Pri okrožnem sodišču v Celju se je vršila jako zanimiva obrav-

nava. Obtožen je bil sollicitator Bovha, da je povodom celjskih izgrediv streljal z revolverjem na Nemce-razgrajče in jednega izmed njih ranil. Obravnava je dognala, da je g. Bovha enkrat v zrak vstrelil, a nikogar zadela, drugič pa je z njegovim revolverjem vstrelil dr. Bock. Sodišče je obtoženca oprostilo. Vsled tega so nemški listi zagnali strašen krik in vik in grde sodnike na vse načine, ne da bi bili zaplenjeni.

(Vinska letina na Dolenjskem.) Kakor se poroča iz vinogradskih krogov dolenjskih, se je letos pridelalo manj vina od lani, a toliko boljše vrste. Isto velja tudi o vinskih pridelkih na Krasu in v Istri. Krčmarji slovenski, sezite po domačem pridelku in ne podpirajte židovskih tvrdk!

(„Zveza slovenskih posojilnic“) je imela svoj občni zbor dne 16. nov. v Celju. Izmed 90 v „Zvezi“ stoečih posojilnic je bilo zastopanih 52, in sicer 10 iz Koroške, 10 iz Kranjske, 8 iz Primorja in 24 iz Štajerske. — V „Zvezi“ je sedaj 90 posojilnic, in sicer 20 na Koroškem, 24 na Kranjskem, 11 na Primorskem in 35 na Štajerskem. Na prizadevanje „Zveze“ se je letos ustanovilo na Štajerskem 6 novih posojilnic. Tajnik, ki je ob enem revizor, je imel celo leto ogromno posla z revizijami in poučevanjem posojilnic, pri čemur pa je konstatiral, da se večina posojilnic hvaležno ravna po navodilih. Skupnih aktiv so imele v „Zvezi“ stoeče posojilnice v pretečenem letu približno 14 in pol milijona goldinarjev ter so napravile 110.234 gld. 64 kr. čistega dobička, kar je nepregledno velikega pomena za narodno gospodarstvo Slovencev. Pri volitvi odbora se izvoli predsednikom zopet enoglasno g. Vošnjak. Odbornikom za Štajersko se izvolijo gg.: dr. Iv. Dečko, dr. Jos. Serbec, dr. Jos. Vrečko, vsi odvetniki v Celju, ter Fr. Lončar posojilnični tajnik v Celju. Za Kranjsko gg.: Ivan Valenčič, veleposestnik v Trnovem in dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani. Za Koroško gg.: dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu in Valentin Podgore, vikarij v Celovcu. Za Primorsko gg.: Slavoj Jenko, župan in dež. poslanec v Podgradu in Oskar Gabršček, župan in veleposestnik v Tolminu. Računskim pregledovalcem se izvolita gg.: Josip Kožuh, c. kr. profesor v Celju in dr. Anton Žižek, zdravnik v Vojniku.

(Občinske volitve v Gradcu) so letos večjega pomena. Za vladu se borita nemškonacionalna in socijaldemokratska stranka. Pri prvi volitvi iz III. razreda dne 21. nov. ni zmagala nobena stranka. Pri ožji volitvi dne 24. t. m. so prodrli trije nacionalci in dva socijaldemokrata, med njima posl. Resel. Gradec je prvo deželno stolno mesto Avstrije, v katerega mestnem zastopu sedé rudečkarji.

Križem sveta.

(Loterija.) Leta 1897. je bilo igralnih vlog v takozvano „malo loterijo“ na Avstrijskem 15 milijonov 155.098 gld. Dobitkov se je izplačalo 7 milijonov 358.569 gld., torej je ostalo državi 7 milijonov 796.529 gld.

(Krut mož.) Orožniki so v Djakovu zaprli kmeta Marka Tomaševiča, ki je grozno trpinčil svojo ženo. Upregel jo je poleg konja v voz in jo neusmiljeno pretepal. Vso razbito je potem zapiral v klet. Tomaševič se izgovarja, da mu je bila žena nezvesta in da jo je radi tega na tako krut način kaznoval. Človeška zver!

(Zverinskemu počenjanju beraške družbe) so prišli pred kratkem na sled v nekem kraju na južnem Ruskem. Dognalo se je namreč, da je ta beraška družba kradla otroke in jih na strašen način pohabila za svoje beraške namene. V neki samostanski cerkvi je med dvema takima lopovoma stalo slepo dekletce ter milo prosilo miloščine. Neka kmetica ji podari denar z besedami: „Moli za-me“. V tem trenutku pa dekletce spozna svojo mater po glasu, ki jo je seveda takoj rešila iz rabljevih rok. Nesrečni otrok je potem pripovedoval, da so mu berači na silovit način potisnili vojaške gumbce v oči in ga tako oslepili.

(Na grobu svojih otrok umrl.) Na Vseh svetnikov dan popoldne je obiskal 50letni mizar B. Fiala s svojimi štirimi otroci grob umrlih svojecev na praškem pokopališču. Umro mu je že šest otrok. Oče in najstarejša 15letna hči sta klečala ob grobu, trije mlajši otroci so pa prižigali sveče. V tem hipu zadene očeta kap in se zgrudi na mestu mrtev. Prenesli so ga v mrtvašnico, otroci so pa žalostni odšli domov k materi-vdovi, katero je mučna bolezen že pred več tedni priklenila na posteljo. Družina je izgubila zadnjo oporo.

(Šiba v šoli.) Napredni šolski odsek v Brnu je sklenil zahtevati od šolskega sveta, da se uvede zopet v šolo — šiba. — To bi tudi drugod ne škodovalo. Naši liberalci seveda raji tožijo duhovnike (katehete), če kateri ostreje kaznuje kakega porednega paglavca.

(Rodovitna trta.) V vinogradih g. Meštrovica v Benkovcu v Dalmaciji je bilo letos na neki trti 298 grozdov. 50 grozdov je bilo dolgih nad pol metra.

(Surovi kolesarji) so dné 14. t. m. napravili v bližini Gradca krvav pretep. Neki izvošček se jim ni prav ognil. Vsled tega so kolesarji poskakali raz svojih bicikljev in pričeli streljati na ljudi, ki so sedeli v vozu. Polir Pichler je bil od njihovih krogelj zadet do smrti, polirju Nikserju je šla jedna kroglja skozi trebuh, nevarno sta ranjena izvošček Krepic in polir Zilsch. Kolesarji so po tem groznem dejanju zbežali.

(Socijalno-demokratski dokazi.) Katoliško kmeto društvo na nemškem Štajerskem je sklicalo zadnjo nedeljo po želji kmetov društven shod blizu Gradca. Društveni predsednik poslanec Hagenhofer je v spremstvu urednika „Volksblatta“ in še nekoga družega prišel k shodu. Socijalni demokratje so hoteli pod vodstvom socijalno-demokratskega poslanca Resla k zborovanju, toda shod je bil namenjen samo društvenikom in zato jih niso pustili notri. Socijalni kričiči so na to jeli kričati in se pretepati, da je bil shod nemogoč. To pa še ni bilo dovolj. Ko se je Hagenhofer z graškega kolo-dvora vračal domu, ga je obsula socijalistiška tolpa, duhovnega spremljevalca opljuvala, njega pa se lotila s pestmi in palicami. A Hagenhofer, velik in sila krepak mož, se je obrnil in kdor se je zagnal vanj, ga je s pestjo odrinil, da se v drugo ni več upal blizu. Samo pogumu in moči svoji se ima Hagenhofer zahvaliti, da ni prišlo do hujših stvari. Socijalni demokratje so pa zopet pokazali, da poznajo najbolj omiko s pestmi in dokaze s pljuvanjem.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljuje vzajemno zavarovalni banki „Slaviji“ v Pragi za točno in do poslednjega beliča izplačano škodo po požaru.

V Bačah pri Bekštanju, 17. nov. 1899.

Janez Čemernjak.

Dalje se zahvaljuje požarna bramba Štebenska banki „Slaviji“, ki je darovala 15 gld. za delovanje pri požaru v Bačah.

Ivan Graber,
načelnik.

Janez Samonik,
blagajnik.

Darovi.

Za pogorelce v Bačah so dalje darovali:

Mil. g. Lovro Serajnik, proš. itd. v Tinjah	K 20—
Č. g. Matej Servicelj, komendant na Reberci	10—
Č. g. Jak. Wang, c. kr. profesor v Beljaku	10—
Neimenovan rodoljub	10—
Č. g. Ivan Hochmüller v Beljaku	4—
Prej izkazanih	37—

Vkup K 91—

Za pogorelce v Veliki vasi pri Št. Jakobu so še darovali:

Mil. g. Lovro Serajnik, proš. itd. v Tinjah	K 20—
Č. g. Matej Servicelj, komendant na Reberci	10—
Neimenovan rodoljub	10—
Prej izkazanih	80-80

Vkup K 120-80

Hvala darovateljem!

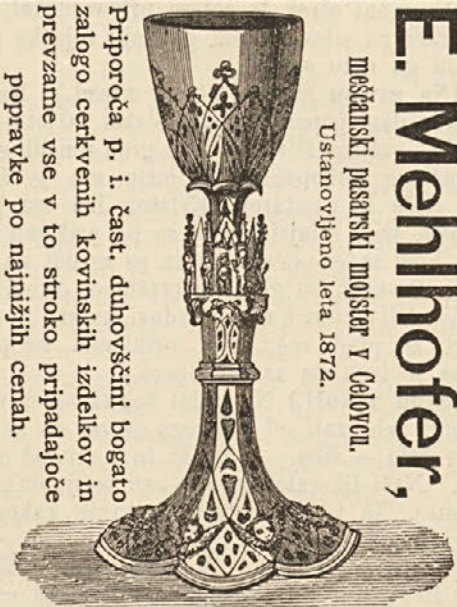
Loterijske srečke od 25. novembra 1899.

Dunaj	80	48	12	78	32
Gradec	34	90	80	27	59

NAZNANILA.

Večje posestvo s staro gostilno je na prodaj

v podjurski dolini. Posestvo obsega 22 oralov travnikov in njiv, 28 oralov dobro zaraščenega gozda. Poslopja so vsa v dobrem stanju. Gostilna je edina v večji vasi. Cena 5600 gld. Ponudbe naj se pošiljajo upravištvu „Mir“-a.

E. Meinhofner,
mešanski pasarski mojster v Celovcu.
Ustanovljeno leta 1872.

Priporočila p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

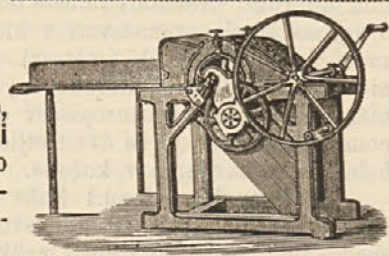
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

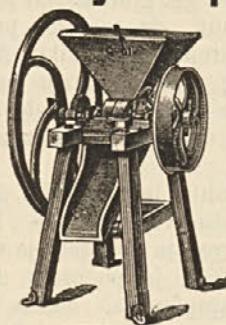
nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Stroji za prirejanje krme za zimsko krmljenje v hlevu!

Rezalnice za rezanico, rezalnice za repo in krompir, mlinci za robkanje in mečkanje, parnice za živinsko krmo, premakljive kotljaste štedilne peči z emailiranimi in ne-emailiranimi vložnimi kotlji, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, krompirja za mnoge kmetijske in gospodarske namene, dalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih.

mlatilnice, vitle, jeklene pluge, valjarje, brane, najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (na kolesih), ne da bi bilo treba kolesa izpreminjati.

Samo ob sebi delujoče

škropilnice za uničevanje grenkuljice,

izdelujejo in pošiljajo z jamstvom kot posebnost v najizvrstnejši in priznani najboljši sestavi.

P. H. MAYFARTH in so. dr.

c. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, III. Taborstrasse 71.

Odlukovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnam.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Na prodaj je

iz proste roke Stossier-jeva hiša na Otoku, ki je na novo pozidana in ima hlev poleg hiše, 3 orale polja, 6 oralov gozda in 1 oral travnika. Dá se tudi v najem. Več se izve pri sedanjem posestniku Simonu Stossier-ju na Otoku (Maria-Wörth) ob vrbskem jezeru.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

C. in k. tovarna za orgle

bratov RIEGER

v Krnovem (Jägerndorf)

avstr. Šlezija

izdeluje izvrstne in cene cerkvene orgle.

V tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar na svitlo prišel

Katekizem za katoliške šole

v združenih državah ameriških.

Sestavil in izdal

Rev. J. S. Šusteršič,

Joliet, Ill.

Z dovoljenjem prečast. St. Cloudskega škofijstva.

Cena kartoniranemu iztisu je 40 kr., po pošti poslan velja 45 kr.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabih prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.

Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijaceljske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4.,

med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni. Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Na prodaj je hiša

na Golšovem (p. d. Hrastnikova), dobro ohranjena, z 20 orali sveta in drugimi gospodarskimi poslopji vred. Več se izve pri posestniku Jožefu Štangelu na Golšovem, pošta Žihpolje pri Celovcu.

Stroji za opekarne,

kakor tudi vsa oprava za opekarne in tovarne za napravo šamotne in zarezane strešne opeke, ivnatih cevij, kakor tudi

zmanjševalni stroji

se dobivajo od l. 1862. kot posebnost v Zeitzski železniški livarni in strojarni.

Podružnica v Köln-Ehrenfeldu

(prej Louis Jäger).

Naslov za pisma: Masch. Fabr. vorm. Jäger, Köln-Ehrenfeld.